

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 100/22

Luxembourg, 16. junij 2022

Mnenje Sodišča 1/20

Osnutek posodobljene Pogodbe o energetske listini: predlog Belgije za izdajo mnenja ni dopusten, ker je prezgoden

Sodišče nima dovolj podatkov o vsebini predvidene pogodbe

Pogodba o energetske listini (PEL), ki je bila v imenu Evropskih skupnosti odobrena leta 1997,¹ od začetka svoje veljavnosti leta 1998 ni bila bistveno spremenjena. Leta 2020 so se začela pogajanja o njeni posodobitvi. Ta pogajanja so morala temeljiti zlasti na seznamu področij, odprtih za pogajanja, ki ga je leta 2018 sprejela Konferenca podpisnic Listine.²

Evropska unija je med pogajanja predlagala spremembo mehanizma za reševanje sporov med vlagatelji in državami pogodbenicami.³ Ker področje, na katero ta mehanizem spada, ni bilo zajeto z navedenim seznamom, bi morale za začetek pogajanj o tem področju obstajati soglasje med pogodbenicami. V obravnavanem primeru to soglasje ni bilo doseženo.

Kraljevina Belgija je 2. decembra 2020 pri Sodišču vložila predlog za izdajo mnenja⁴ o združljivosti mehanizma za reševanje sporov, določenega v osnutku posodobljene PEL, ter pojmov „naložba“ in „investitor“ s Pogodbama.⁵ Ta država članica v bistvu izraža dvome, ali se lahko ta mehanizem uporabi za spore med vlagateljem iz ene države članice in drugo državo članico.

Sodišče je v mnenju štelo, da nima dovolj podatkov o sami vsebini posodobljenega predloga PEL in da je treba zato šteti, da predlog za izdajo mnenja, ker je prezgoden, ni dopusten.

Presoja Sodišča

Sodišče je po tem, ko je ugotovilo, da na dan vložitve predloga za izdajo mnenja ni obstajal nikakršen dokument, ki bi vseboval besedilo PEL v posodobljeni različici ali besedilo njenega člena 26, najprej poudarilo, da so bila pogajanja na ta dan v zelo zgodnji fazi. Tudi če bi bil določen seznam področij, odprtih za pogajanja, in tudi če ta ne bi vključeval mehanizma za reševanje sporov, se je med pogodbenicami lahko doseglo ali se bo še lahko doseglo soglasje za vključitev področja, na katero spada mehanizem za reševanje sporov, na ta seznam. Zato izid morebitnih

¹ PEL je bila odobrena s Sklepom Sveta in Komisije 98/181/ES, ESPJ, Euratom z dne 23. septembra 1997 o Pogodbi o energetske listini in Protokolu k energetske listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki, ki so ju sklenile Evropske skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 12, zvezek 2, str. 24).

² Člen 34 PEL določa, da se pogodbenice občasno sestajajo na Konferenci podpisnic energetske listine (v nadaljevanju imenovana „Konferenca podpisnic Listine“).

³ Mehanizem za reševanje sporov med vlagateljem in pogodbenico je določen v členu 26 PEL.

⁴ Na podlagi člena 218(11) PDEU.

⁵ Navedena v predlogu spremembe člena 1 PEL.

pogajanj na tem področju ni dovolj predvidljiv in ni mogoče izključiti, da bo določba v zvezi s tem mehanizmom spremenjena.

Dalje, Sodišče je štelo, da je obseg mehanizma za reševanje sporov odvisen od opredelitve pojmov „naložba“ in „vlagatelj“, ki sta predmet pogajanj. Vendar v tej fazi ni bilo sprejeto nobeno spremenjeno besedilo določbe, ki ureja ta pojma. Poleg tega ob neobstoju kakršnega koli elementa, ki bi omogočal, da se z določeno natančnostjo seznani s pravili, ki urejajo mehanizem za reševanje sporov, ne bi bilo mogoče oceniti niti vpliva, ki bi ga morebitne spremembe teh pojmov lahko imele na ta mehanizem.

Glede na te negotovosti je Sodišče štelo, da nima dovolj podatkov o vsebini in, natančneje, o področju uporabe določbe o mehanizmu za reševanje sporov, kot bo vsebovana v posodobljeni PEL. Zato se zdi, da je predlog za izdajo mnenja prezgoden.

Nazadnje, Sodišče je obravnavalo preudarke glede smotrnosti, ki so jih navedle nekatere države članice, ki so intervenirale v postopku, ki naj bi upravičevali njegovo stališče glede vprašanja združljivosti mehanizma za reševanje sporov s Pogodbama. Ti preudarki se med drugim nanašajo na neobstoje soglasne razlage držav članic glede uporabe zadevnega mehanizma za reševanje sporov v sporih med vlagateljem iz ene države članice in drugo državo članico ter na zavrnitev arbitrov, da bi v okviru arbitražnih postopkov, ki temeljijo na tem mehanizmu, razglasili svojo nepristojnost za te spore. V zvezi s tem je Sodišče na eni strani ugotovilo, da taki preudarki niso povezani z namenom postopka za izdajo mnenja, saj je mehanizem za reševanje sporov⁶ že v veljavi. Na drugi strani pa je Sodišče opozorilo, da je že presodilo,⁷ da se v skladu z načelom avtonomije prava Unije⁸ mehanizem za reševanje sporov, določen s PEL, ne uporablja za spore med državo članico in investitorjem iz druge države članice v zvezi z naložbo, ki jo je ta investitor uresničil v prvi državi članici.

OBVESTILO: Država članica, Evropski parlament, Svet ali Komisija lahko pridobijo mnenje Sodišča glede združljivosti predvidenega sporazuma s Pogodbama ali glede pristojnosti za sklenitev tega sporazuma. Kadar je mnenje Sodišča odklonilno, lahko predvideni sporazum začne veljati le, če se spremeni ali če se spremenita Pogodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) mnenja je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

⁶ Kot je določeno v členu 26 PEL.

⁷ Sodba z dne 2. septembra 2021, Republika Moldavija ([C-741/19](#), EU:C:2021:655, točke od 40 do 66).

⁸ Člen 344 PDEU.